

kęp, ale za to bardzo bogatych, bo skupiających liczne rośliny tego gatunku.

Obserwacje przeprowadzone na odkrytych stanowiskach kosańca syberyjskiego wykazały, że początek kwitnienia tych roślin przypada zwykle na pierwszą połowę czerwca; największe nasilenie w drugiej połowie miesiąca, a ostatnie kwitnące okazy można jeszcze zobaczyć niemal w początkach lipca. W porównaniu ze środkową Polską kosańce kwitną tutaj z kilkunastodniowym opóźnieniem.

Odkrycie na Mazurach stanowisk bardzo rzadkiego w północnej Polsce kosańca syberyjskiego wymaga podjęcia działań zmierzających do ich ochrony. Do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Olsztynie zostały skierowane wnioski o utworzenie na tych miejscach pomników przyrody.

Krzysztof Gębura

WAŻNIEJSZE PIŚMIENNICTWO

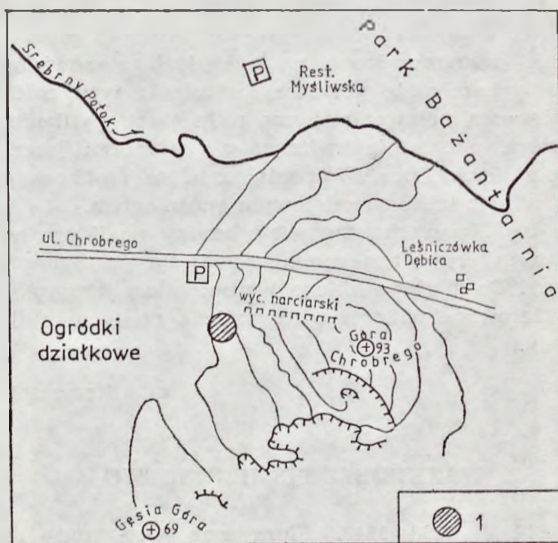
Abromeit J. 1898—1940. *Flora von Ost- und Westpreussen*. Berlin.

Steffen H. 1940. *Flora von Ostpreussen*. Königsberg.

Ginące stanowisko skrzypu olbrzymiego *Equisetum maximum* na skraju Parku Bażantarnia w Elblągu

Park Bażantarnia należy do najchętniej odwiedzanych miejsc w Elblągu. Zajmuje on obszar 369 ha, bardzo urozmaicony i malowniczy, z licznymi jarami oraz wąwozami. Na terenie parku przeważają zespoły leśne, a wśród nich: *Melico-Fagetum*, *Luzulo-Fagetum*, *Circaeo-Alnetum* i *Carci remotae-Fraxinetum*. Liczne, stare drzewa uznano za pomniki przyrody, np. wiele dębów szypułkowych *Quercus robur* oraz topole białe *Populus alba*. W zespołach leśnych Parku Bażantarnia wśród roślin zielnych najliczniejsze są: zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, zawilec żółty *A. ranunculoides*, przylaszczka pospolita *Hepatica nobilis*, bluszcz pospolity *Hedera helix*, widłak jałowcowy *Lycopodium annotinum* oraz sporadycznie, wzdłuż Srebrnego Potoku, na różnych terasach rośnie skrzyp olbrzymi *Equisetum maximum*.

W południowej części Parku Bażantarnia znajduje się bardzo popularna trasa narciarska na stoku Góry Chrobrego (93 m n.p.m.). U podnóża tego wzniesienia, w pobliżu ul. Bolesława Chrobrego w Elblągu, znaczny obszar zajmuje podmokła łąka, będąca prywatną własnością. Na jej skraju od strony stoku narciarskiego istnieje duże

Ryc. 1. Lokalizacja ginącego stanowiska skrzypu olbrzymiego na skraju Parku Bażantarnia w Elblągu: 1 — stanowisko zagrożone. — The perishing locality of the horsetail, *Equisetum maximum*, at the border of the Bażantarnia Park of Pheasants in the town of Elbląg: 1 — threatened locality

skupisko olszy czarnej *Alnus glutinosa* i wierzby szarej *Salix cinerea*. Pomiedzy opisywanym zadrzewieniem a stokiem narciarskim (ryc. 1) znajduje się kępa o nieregularnych kształtach (około 30 arów), na której rośnie wiele osobników skrzypu olbrzymiego. Pędy zarodnikowe skrzypu osiągają wysokość do 60 cm, a pędy płonne — do 110 cm. Stanowisko to w ciągu 3 ostatnich lat (1986—1989) utrzymywało się w nie zmienionym stanie. Jednakże obecnie jest ono poważnie zagrożone na skutek melioracji podmokłej łąki obok stanowiska tego rzadkiego gatunku skrzypu.

Autorzy złożyli wniosek do władz miejskich Elbląga i do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody o szczególną ochronę tego cennego stanowiska rzadkiej dzisiaj rośliny.

Jan Czart, Małgorzata Czart